

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 ноември 1998 година*

“Такси с равностоен ефект – Връщане на недължимо платеното – Процесуални срокове, съгласно националното право”

По дело С-228/96

с предмет преюдициално запитване отправено до Съда на основание член 177 от Договора ЕО от страна на Giudice conciliatore di Milano (Италия) по производството, висящо пред този съд, между

Aprile Srl, в ликвидация

и

Amministrazione delle Finanze dello Stato

относно тълкуването на правото на Общността във връзка с връщането на недължимо платени суми,

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н P. J. G. Kapteyn и г-н J.-P. Puissechet (докладчик), председатели на състав, г-н G. F. Mancini, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н C. Gulmann, г-н J. L. Murray, г-н L. Sevón, г-н M. Wathelet, г-н R. Schintgen и г-н K. M. Ioannou, членове,

генерален адвокат г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,

секретар: г-жа L. Hewlett, администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за Aprile Srl, в ликвидация, от адв. Ernesto Beretta и Aldo Bozzi, адвокати от адвокатска колегия на Милано,

- за италианското правителство, от г-н проф. Umberto Leanza, директор отдела за дипломатически спорове към министерството на външните работи, в качеството на представител, подпомаган от г-н Ivo M. Braguglia, avvocato dello Stato,

- за френското правителство, от г-жа Catherine de Salins, заместник-директор в дирекцията по правни въпроси към министерството на външните работи и от г-н Gautier Mignot, секретар в същата дирекция, в качеството на представители,

- за правителството на Обединеното кралство, от г-н John E. Collins, Assistant Treasury solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-н Nicholas Paines, barrister,

---

* Език на производството: италиански.
61996J0228 – ЦПР - финализиран

за Комисията на Европейските общности, от г-н Enrico Traversa, член на правния отдел, в качеството на представител,

като взе предвид доклада за съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Aprile Srl, в ликвидация, за което се явява адв. Aldo Bozzi, на италианското правителство, за което се явява г-н Ivo M. Braguglia, на френското правителство, за което се явява г-н Gautier Mignot, на правителството на Обединеното кралство, за което се явява г-жа Stephanie Ridley, от Treasury Solicitor's Department, в качеството на представител и от г-н Nicholas Paines, на Комисията, за която се явява г-н Enrico Traversa, в съдебното заседание на 17 февруари 1998 г.,

като изслуша становището на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 2 април 1998 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С Определение от 25 юни 1996 г., постъпило в Съда на 28 юни същата година, Giudice conciliatore di Milano е отправил на основание член 177 от Договора ЕО, четири преюдициални въпроса относно тълкуването на правото на Общността във връзка с връщането на недължимо платени суми.

2 Тези въпроси са били повдигнати в рамките на спор между Aprile Srl, в ликвидация (наричано по-долу „Aprile“), и Amministrazione delle Finanze dello Stato, по повод отказа на последната да възстанови на Aprile такси, събрани в нарушение на правото на Общността във връзка с митнически операции.

3 В Решенията от 30 май 1989 г., Комисия/Италия (340/87, Recueil стр. 1483), и от 21 март 1991 г., Комисия/Италия (С-209/89, Recueil стр. I-1575), Съдът е установил, че Италианската република не се е съобразила с разпоредбите на Договора относно забраната на такси с равностоен ефект, като е поставила в тежест на икономическите агенти, в търговията в рамките на Общността, стойността на контрола и административните формалности, осъществявани през една част от нормалните работни часове на митническите бюра на граничните пунктове, така както е определена с Директива 83/643/ЕИО на Съвета от 1 декември 1983 г. относно улесняването на физическия контрол и на административните формалности при превоз на стоки между държави-членки (ОВ L 359, стр. 8), изменена с Директива 87/53/ЕИО на Съвета от 15 декември 1986 г. (ОВ 1987, L 24, стр. 33) и като изисква, при изпълнение на митническите формалности в рамките на търговския обмен в Общността, от всяко предприятие по отделно, когато се предоставят услуги едновременно на няколко предприятия, плащането на възнаграждение несъразмерно със стойността на предоставяните услуги.

4 Италианската република се е съобразила с тези решения, като е приспособила правната си уредба, считано съответно от 13 юни 1991 г. и от 1 ноември 1992 г. Независимо от това, тези мерки не са предвиждали положения предхождащи влизането им в сила и по-специално, възстановяването от страна на

администрацията на заинтересованите икономически оператори на суми, събрани от митническите бюра в нарушение на правото на Общността.

5 В този контекст е възникнал спорът, висящ пред *Giudice conciliatore di Milano*, който с едно предходно препращане за преюдициално заключение е запитал Съда именно относно приложимостта по отношение на обмена с трети страни на Директива 83/643, изменена с Директива 87/53, както и на разпоредбите на Договора относно забраната на таксите с равностоен ефект.

6 С решение от 5 октомври 1995 г., *Aprile*, (C-125/94, *Recueil* стр. I-2919, наричано по-долу решението „*Aprile I*“) Съдът е приел, от една страна, че Директива 83/643, изменена с Директива 87/53, не е приложима към митническите операции, свързани със стоки с произход от трети страни, и от друга страна, че държавите-членки не могат да налагат едностранно такси с равностоен ефект в обмена с тези страни.

7 След решението *Aprile I*, националният съд е трябвало да разгледа едно възражение направено от ответната администрация и основано на погасяването по давност на правото на възстановяване на платените суми, претендирано от *Aprile*, въз основа на разпоредбите на член 29 от италианския Закон № 428/1990 от 29 декември 1990 г. (Закон на Общността за 1990 г., GURI № 10 от 12 януари 1991 г.), който се отнася до „възстановяването на таксите признати за несъвместими с правилата на Общността“. Съгласно параграф 1 от този член:

„Петгодишният преклузивен срок предвиден в член 91 от консолидираната версия на митническите законодателни разпоредби ... трябва да се счита за приложим по отношение на всички искания и искове целящи възстановяването на суми, платени във връзка с митнически операции. Считано от деветдесетия ден след датата на влизане в сила на този закон, посоченият по-горе срок и давностният срок предвиден в член 84 от същия консолидиран текст, се намаляват на три години.“

8 В тази връзка, *Giudice conciliatore di Milano* е изтъкнал по-специално, че макар и формулирани като разпоредби за тълкуване на съществуващото законодателство, тези разпоредби всъщност са имали за предмет да изменят това законодателство, такова, каквото то е било тълкувано от *Corte suprema di cassazione*. Според практиката на последния, в действителност, докато петгодишният преклузивен срок предвиден от митническото законодателство е ограничен единствено само до случаите на „грешки в пресмятането при изчисляването или при прилагането на едно мито неопределено в тарифа“, искът за връщане на недължимо платени суми в нарушение на правото на Общността, които представляват „обективно недължимо плащане“, като това предвидено в член 2033 от Гражданския кодекс, е подчинен на обикновена десетгодишна давност по член 2946 от същия кодекс.

9. Тъй като е имал съмнения относно съвместимостта на спорните разпоредби с различните принципи на правото на Общността *Giudice conciliatore di Milano* е отправил до Съда следните нови преюдициални въпроси:

„1. Принципите на правната сигурност, на ефективна защита на правата произтичащи от правото на Общността и на недискриминацията при осигуряване защитата на тези права (според които процесуалните норми на вътрешното право

61996J0228 – ЦПР - финализиран

не трябва да бъдат по-малко благоприятни и не трябва, в никакъв случай, да правят изключително трудно упражняването на тези права), така както те са били установени от съдебната практика на Съда на Европейските общности, пречка ли са за въвеждането на национални разпоредби, които, като тази на член 29, алинея първа на Закон № 428 от 29 декември 1990 г., който изглежда е формулиран като тълкувателна разпоредба, която се прилага следователно с обратна сила, в действителност са заменили обикновения давностен срок (десетгодишен) с един преклузивен срок (петгодишен), и пречка ли са, след последващо намаляване на срока на три години, да се смята, че сроковете вече текат при неговото влизане в сила, въвеждайки по този начин, без видимо основание, изключение и от общия принцип прогласен в член 252 от преходните правила за прилагане на гражданския кодекс, въз основа на който, когато упражняването на едно право е подчинено на срок, по-кратък от този определен в преходното законодателство, новият срок приложим също по отношение на упражняването на правата възникнали по-рано започва да тече едва от датата на влизане в сила на новата разпоредба?

2) Принципът, според който процесуалните правила на вътрешното право за защита на правата произтичащи от правото на Общността не трябва да бъдат по-малко благоприятни от тези отнасящи се до подобни искове с вътрешноправен характер (Решения от 15 декември 1976 г., *Rewe и Comet*, *Recueil* стр. 1989 и 2043 и припомнено в други последващи решения) пречка ли е за въвеждането на вътрешноправна норма, като тази предвидена в член 29, първа алинея на Закон № 428 от 29 декември 1990 г., която е предназначена да уеднакви сроковете за възстановяването на сумите платени във връзка с митнически операции, а има в действителност (както го показват бележката и самият текст на разпоредбата) за резултат разпространето на преклузивните срокове вече предвидени в член 91 от митническия закон (приложими единствено в случай на грешка в пресмятането или при прилагането на едно мито различно от това определено с тарифа) по отношение на обективно недължимо платеното произтичащо от нарушаването на правото на Общността, докато същият иск за връщане на обективно недължимо платеното по общото вътрешно право (член 2033 от Гражданския кодекс) е подчинен на десетгодишен давностен срок ?

3) Принципът утвърден от Съда на Европейските общности в решението от 25 юли 1991 г. по делото *Emmott* (C-208/90), въз основа на който преди правилното транспониране на една директива ЕИО неизправната държава не може да прави възражение за закъснението на един съдебен иск предявен срещу нея от частно лице за защитата на правата, които му признават разпоредбите на тази директива и че един съдебен срок по вътрешното право може да започне да тече едва от този момент, обвързва ли, като приложение на принципа на правната сигурност, националния съд, по същия начин както писаните разпоредби на правото на Общността ?

4) В случай на положителен отговор на предишния въпрос, този принцип, утвърден в Решението от 25 юли 1991 г. по дело (C-208/90), представляващ конкретно приложение на един от основните принципи на правото на Общността, има ли общ и пряк ефект, т. е. приложим ли е пряко и може ли на него да се позовават частните лица пред националните съдилища, във всеки друг случай на неправилно транспониране на една директива – като този, който чрез позоваване на Директива 83/643/ЕИО е бил предмет на Решението от 30 май 1989 г., Комисия/ Италианската република (340/87), и при всяко положение, 61996J0228 – ЦПР - финализиран

всеки път когато има запазване или въвеждане на национални разпоредби, които създават правна уредба неотговаряща на пряко приложимите разпоредби на Общността, като тези от Договора във връзка със забраната на таксите с равностоен ефект или свързани с общата митническа тарифа и които са били предмет на Решенията на Съда от 21 март 1991 година, Комисия/Италия (С-209/89) и от 5 октомври 1995 г., Aprile (С-125/94), национални разпоредби оставени в сила и които в нарушение на правото на Общността, са налагали плащането на недължими задължения в ситуации (като тези свързани с освобождаването от митница на стоките), при които икономическият оператор не е бил в състояние да откаже? Става следователно въпрос за това да се разбере дали държавата-членка, която не е изпълнила своето задължение за привеждане в действие на пряко приложимите разпоредби на Общността, може да се позове на това, че преклузивният или давностният срок текат през периода на оставяне в сила на несъвместимите национални разпоредби.”

По допустимостта на преюдициалните въпроси

10 Френското правителство е изразило съмнения относно допустимостта на преюдициалните въпроси. Според него обхватът на спорните разпоредби не е ясен и ако трябва да се възприеме едно тълкуване, водещо до това да се смята, че искът за възстановяване на сумите заведен от Aprile е бил заведен в срок, поставените въпроси не биха били необходими за разрешаването на спора.

11 В това отношение е достатъчно да се посочи, че националният съд е този, който трябва да прецени обхвата на националните разпоредби и начина по който те трябва да бъдат прилагани (вж., по-специално Решение от 7 декември 1995 г., Ayuntamiento de Ceuta, С-45/94, Recueil стр. I-4385, точка 26). Тъй като националният съд най-добре може да прецени, от гледна точка на особеностите на споровете, необходимостта от преюдициално решение, за да може да постанови решението си, преюдициалните въпроси не могат да се разглеждат като недопустими поради възможността за определено тълкуване на спорните разпоредби (вж. по аналогия Решение от 30 април 1996 г., CIA Security International, С-194/94, Recueil стр. I-2201, точка 20).

12 Следователно, въпросите зададени от препращащия съд следва да се разгледат.

По първия и втория въпрос

13 С първите два въпроса препращащият съд пита по същество, дали правото на Общността е пречка за прилагането на една национална разпоредба, целяща да замени, за всички икове за връщане на платени суми свързани с митниците, с един специален преклузивен срок от пет, после от три години, обикновения десетгодишен давностен срок, предвиден за иска за връщане на недължимо платеното.

14 Aprile смята, че следва да се отговори положително на тези въпроси, след като спорната разпоредба противоречи основно, с обратна сила, на предходните разпоредби на Гражданския кодекс и на митническото законодателство, така както са тълкувани от Corte suprema di cassazione. Наистина той бил постановил, че искът за връщане на недължимо платеното с произход от Общността, който произтича от липсата на правомощия за данъчно облагане, се подчинява на 61996J0228 – ЦПР - финализиран

общите правила на давността по Гражданския кодекс, а не на специалния преклузивен срок предвиден от данъчното или митническото законодателство, който се отнася само до исканията за възстановяване на суми платени в повече поради грешка в пресмятането или при прилагането на тарифата.

15 Италианското и френското правителство, както и правителството на Обединеното кралство изтъкват, обратното, че преклузивният срок наложен от спорната разпоредба е напълно достатъчен, за да не бъде направено практически невъзможно или извънредно трудно упражняването на правата извлечени от правото на Общността и че този срок се прилага по един и същи начин по отношение на всички искове за възстановяване на суми свързани с митнически проблеми, независимо от това дали се основават на националното право или на правото на Общността. Италианското правителство уточнява, че същият тригодишен срок се прилага във националния правен ред когато става въпрос за различни облагания и отбелязва, че срок със същата продължителност е предвиден от правото на Общността за възстановяването или връщането на митата. То се позовава също на най-новата практика на *Corte suprema di cassazione*, който е приложил по отношение на иска за връщане на недължимо платеното, основан на правото на Общността преклузивния срок специално предвиден от националната данъчна уредба, а не давността срок предвиден за иска за връщане на недължимо платеното от общото право.

16 Комисията, от своя страна предлага, като се позовава на своите възражения по делото, по което е било взето Решението от 15 септември 1998 г., *Edis (C-231/96, Recueil, стр. I-4951)*, да бъдат преформулирани зададените въпроси. Според нея, тези въпроси се състоят в това да се запита дали правото на Общността е пречка за едно национално законодателство, което поставя исковете за възстановяване на таксите платени по повод на митнически операции и признати за несъвместими с правото на Общността, в зависимост от преклузивен срок, който предполага съществуването на правомощия за облагане с данъци и на данъчно вземане на държавата, вместо и на мястото на един давностен срок, който според същото това законодателство, е приложим в случай на обективно недължимо, като последица от липсата на такава власт и на такова вземане. За да се отговори на едно такова запитване Комисията припомня именно, че според Решението от 29 юни 1988 г., *Deville (240/87, Recueil стр. 3513)*, един национален законодателен орган не може да приеме, след едно решение на Съда, от което следва, че определено законодателство е несъвместимо с Договора, процесуално правило ограничаващо по характерен начин възможностите за връщане на таксите, които са били недължимо събрани по силата на това законодателство.

17 Така както Съдът е отбелязал няколкократно, от едно сравнително изследване на националните системи се установява, че проблемът за оспорването на незаконно исканите такси или за възстановяване на недължимо платените такси е разрешен по различни начини в различните държави членки, и даже в една и съща държава, според различните видове оспорвани данъци и такси. В някои случаи, възраженията или исканията от този род са подчинени от закона на изисквания за форма и за срок, що се отнася както до възраженията, отправени до данъчната администрация, така и до съдебните производства. В други случаи исканията за възстановяване на недължимо платените такси трябва да бъдат отнесени пред обикновените съдилища под формата именно на искове за връщане на недължимо платеното, като възможността за предявяване на такива искове е открита в продължение на повече или по-малко продължителни

61996J0228 – ЦПР - финализиран

срокове, в някои случаи, в срока, предвиден от общото право (вж. Решения от 27 февруари 1980 г., *Just*, 68/79, *Recueil* стр. 501, точки 22 и 23; от 27 март 1980 г., *Denkavit italiana*, 61/79, *Recueil* стр. 1205, точки 23 и 24; от 10 юли 1980 г., *Ariete*, 811/79, *Recueil* стр. 2545, точки 10 и 11, и *Migeco*, 826/79 г., *Recueil* стр. 2559, точки 11 и 12).

18 Това разнообразие на националните системи е резултат именно от липсата на правна уредба на Общността в областта на възстановяването на националните недължимо събрани такси. В една такава ситуация, наистина вътрешният правен ред на всяка държава-членка е този, който трябва да посочи компетентните юрисдикции и да уреди процедурните правила за съдебно обжалване, целящи да гарантират защитата на правата, които правните субекти черпят от правото на Общността, доколкото, от една страна, тези правила не са по-малко благоприятни от тези отнасящи се до същите обжалвания с вътрешен характер (принцип на еквивалентността) и, от друга страна, не правят на практика невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата предоставени от правния ред на Общността (принцип на ефективността) (вж. на последно място Решенията *Edis*, цитирано по-горе, точки 19 и 34, и от 15 септември 1998 г., *Spac*, C-260/96, *Recueil*, стр. I- 4997, точка 18).

19 Що се отнася до последния принцип, Съдът е признал, че определянето на разумни срокове за обжалване в интерес на правната сигурност, която защитава едновременно заинтересуваните данъкоплатец и съответната администрация е съвместимо с правото на Общността (Решения от 16 декември 1976 г., *Rewe*, 33/76, *Recueil* стр. 1989 г., точка 5, и *Comet*, 45/76 г., *Recueil* стр. 2043, точки 17 и 18; *Denkavit italiana*, цитирано по-горе, точки 23; вж. също Решения от 10 юли 1997 г., *Palmisani*, C-261/95, *Recueil* стр. I-4025, точки 28, и от 17 юли 1997 г., *Naahr Petroleum*, C-90/94, *Recueil* стр. I-4085, точка 48). Наистина, такива срокове, не могат да направят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата предоставени от правния ред на Общността. В тази насока, един тригодишен преклузивен срок съгласно националното право, който започва да тече от датата на оспорването плащане изглежда разумен (вж. цитираните по-горе Решения *Edis*, точка 35, и *SPAC*, точка 19).

20 Спазването на принципа на еквивалентността предполага, от своя страна, че спорното правило се прилага еднакво по отношение на исканията основани на нарушаване на правото на Общността и на тези основани на несъобразяване с националното право, когато става въпрос за такси и задължения от един и същи вид. Този принцип не би могъл, обаче да се тълкува като задължаващ една държава-членка да разпростре по отношение на всички иски за възстановяване на такси или периодични плащания събрани в нарушение на правото на Общността своя най-благоприятен режим за възстановяване (цитираните по-горе Решения *Edis*, точка 36, и *SPAC*, точка 20).

21 Така например, правото на Общността не е пречка законодателството на една държава-членка да съдържа, наред с един общ давностен срок, приложим по отношение на исковите за връщане на недължимо платеното между частни лица, специални правила за рекламация и за съдебен контрол, по-малко благоприятни за оспорването на таксите и други облагания. По друг начин биха стояли нещата, ако тези правила бяха приложими само по отношение на исковите за възстановяване на тези такси или облагания основани на правото на Общността (цитираните по-горе Решения *Edis*, точка 37, и *SPAC*, точка 21).

22 В случая е добре да се отбележи, че разглежданият преклузивен срок се отнася изрично до всички искания и искове целящи възстановяване на суми платени във връзка с митнически операции. Нещо повече, според неоспорените указания на италианското правителство, подобен срок е приложим също по отношение на исковите за възстановяване на някои непреки данъци. Така както е изтъкнал г-н генералният адвокат в точка 31 от своето заключение, този срок се прилага, следователно, без разлика по отношение на всички искове за възстановяване на такси от това естество, каквото и да е основанието им и не би могъл, при това положение, да се разглежда като противоречащ на принципа на еквивалентността.

23 Комисията изтъква все пак, като се позовава на бележките си по делото, дало повод за Решението Edis, цитирано по-горе, че спорната разпоредба е довела до това, Corte suprema di cassazione да направи промяна в практиката си, доколкото до тогава е ограничавал прилагането на преклузивните срокове, като спорния срок, до хипотезите на грешка в пресмятането на облаганията. Като поставя възстановяването на платените суми в зависимост от тригодишния преклузивен срок предвиден в член 29 от Закон № 428/1990 г. вместо от общата десетгодишна давност, тази разпоредба, така както е тълкувана от Corte suprema di cassazione, е ограничил по специфичен начин възможността за заинтересованите лица да искат връщане на недължимо събран данък в нарушение на правото на Общността, като не е взел предвид Решенията от 2 февруари 1988 г., Barra (309/85, Recueil стр. 355), и Deville, цитирано по-горе.

24 Трябва да се припомни, че в Решението Barra, цитирано по-горе, точка 19, Съдът е постановил, че правото на Общността не допуска национална законодателна разпоредба, която ограничава възстановяването на една такса обявена за противоречаща на Договора с решение на Съда, само до ищите предявили иск за възстановяване преди произнасянето на това решение. Наистина, една такава разпоредба направо лишава физическите или юридически лица, които не отговарят на това условие, от правото да получат възстановяване на недължимо платените суми и прави по този начин невъзможно упражняването от страна на субектите на правото, на правата, които им предоставя правото на Общността.

25 Освен това, в Решението Deville, цитирано по-горе, Съдът е приел, че един национален законодател не може да приема, след едно решение на Съда на Европейските общности, от което следва, че дадено законодателство е несъвместимо с Договора, процедурно правило ограничаващо по специфичен начин възможностите за водене на дело за връщане на данъците, които са били недължимо събрани, по силата на това законодателство.

26 От тези решения следва, че една държава-членка не може да приема разпоредби поставящи възстановяването на едно данъчно задължение, което е било обявено за противоречащо на правото на Общността с решение на Съда на Европейските общности, или чиято несъвместимост с правото на Общността произтича от едно такова решение, в зависимост от условия, засягащи по специфичен начин това облагане и които са по-малко благоприятни от тези, които биха били приложени, ако те не съществуваха, по отношение на възстановяването на спорното данъчно облагане.

27 Така както е отбелязал генералният адвокат в точка 45 от заключението си, елементите, които характеризират настоящото дело се различават много от тези посочени в цитираните по-горе дела.

28 На първо място, спорната разпоредба, независимо че ограничава съществено продължителността на срока, през който може да бъде искано възстановяване на недължимо платените суми, определя срок достатъчен за да бъде гарантирана ефективността на правото на възстановяване. В тази връзка, от писмените и устни възражения представени пред Съда, се установява, че италианските юрисдикции, включително и самият Corte suprema di cassazione, са тълкували тази разпоредба като са приели, че тя позволява молбата да бъде подадена през трите години след нейното влизане в сила. При тези условия, цитираната разпоредба не може да се разглежда като имаща действително обратно действие.

29 Освен това, спорният срок не се прилага само по отношение на даден вид такси, които по-рано са били обявени за несъвместими с правото на Общността, а по отношение на цяла една група такси и вътрешни облагания, чийто режим на давност и погасяване законодателството е уеднаквило.

30 И накрая, ако приемането на спорния закон е след Решението от 30 май 1989 г., Комисия/Италия, цитирано по-горе, то предхожда Решението от 21 март 1991 г., Комисия/Италия, цитирано по-горе, както и Решението Aprile I.

31 Като се вземат предвид тези обстоятелства, спорното законодателство не може да се разглежда като мярка насочена към ограничаване по специфичен начин на последиците от констатациите направени от Съда в тези различни решения. В тази връзка е важно да се отбележи, както това вече беше направено в точка 22 от настоящото решение, че спорната разпоредба визира всички молби и искове целящи връщането на суми платени във връзка с митнически операции, независимо от основанието на искането за връщане, и че тя определя един преклузивен срок аналогичен на този, вече предвиден за други облагания.

32 В крайна сметка, констатациите в Решението от 30 май 1989 г., Комисия/Италия, цитирано по-горе, единственото решение произнесено преди приемането на тази разпоредба, се отнасят много конкретно до поставянето, в търговията в рамките на Общността, в тежест на икономическите агенти, на стойността на проверките и административните формалности осъществявани през част от обичайните часове от работното време на митническите бюра на граничните пунктове. А, както се разбира от точка 19 на Решението Aprile I, установено е, че част от стоките внесени от Aprile и обложени с такси, които са предмет на искането за възстановяване на това дружество, са били с произход от трети страни. Между другото, както е посочил генералният адвокат в точка 19 от становището си предхождащо същото решение, било е ясно уточнено в основния спор, че е ставало въпрос за такси платени срещу митническите услуги предоставени извън нормалното работно време.

33 От това следва, че разрешението дадено с Решенията Barra и Deville, цитирани по-горе, не е приложимо в случая.

34 Трябва при това положение, да се отговори на първите два въпроса, че правото на Общността не е пречка за прилагането на една национална разпоредба целяща да замени, за всички искове за връщане на суми в сферата на 61996J0228 – ЦПР - финализиран

митниците, с един специален преклузивен срок, от пет, после от три години, обикновения давностен срок от десет години, предвиден за иска за връщане на недължимо платеното, след като този преклузивен срок, който е аналогичен на този, предвиден вече за различните облагания, се прилага по един и същи начин по отношение на исковете за възстановяване на суми, които се основават на правото на Общността и на тези, които се основават на вътрешното право.

По третия и четвъртия въпрос

35 С третия и четвъртия въпрос, препращащият съд пита по същество, като се позовава на Решението от 25 юли 1991 г. Emmott (C-208/90, Recueil, стр. I-4269), дали правото на Общността забранява на една държава-членка да поставя в зависимост от един национален преклузивен срок исковете за възстановяване на облагания събрани в нарушение на разпоредбите на Общността, докато тази държава-членка не измени националните си норми за да ги направи съвместими с тези разпоредби.

36 Arpile счита, че тези въпроси предполагат положителен отговор, щом като принципът потвърден в решението Emmott има много широк обхват и цели да регулира всяко сходно положение, при което съществуването на национални разпоредби, противоречащи на разпоредбите на Общността пречи на гражданина да опознае правата си.

37 Италианското и френското правителство, както и правителството на Обединеното кралство, изтъкват, обратно, че този принцип не е приложим в случай като този, по главния спор, при който правата, на които се прави позоваване, не произтичат от разпоредбите на една директива, а от правила на Договора, на международни споразумения и на регламенти на Общността. Според тези правителства, от Решенията от 27 октомври 1993 г., Steenhorst-Neerings (C-338/91, Recueil, стр. I-5475), и от 6 декември 1994 г., Johnson (C-410/92, Recueil, стр. I-5483), ясно се установява, че разрешението възприето в Решението Emmott, цитирано по-горе, е било оправдано от обстоятелствата присъщи за този случай и не представлява по никакъв начин проява на определен основен принцип на правото на Общността.

38 Комисията е поддържала, първоначално, че Решенията Steenhorst-Neerings и Johnson, цитирани по-горе са се отнасяли до рекламации относно неоснователно отказани социални плащания и били следователно без значение за случая. Така тя е смятала, че разрешението дадено с Решението Emmott е трябвало да се прилага по отношение на исковете за възстановяване на такси събрани в нарушение на правото на Общността, иначе би се позволило на държавата-членка нарушител да извлече полза от извършеното от нея нарушение. По време на заседанието обаче, Комисията се е отказала да защитава тази теза, като е признала, че тя е била оборена с Решението от 2 декември 1997 г. Fantask и др. (C-188/95, Recueil стр. I-6783).

39 От отговора даден на първите два въпроса следва, че правото на Общността не забранява по принцип на една държава-членка да постави исковете за възстановяване на такси събрани в нарушение на правото на Общността, в зависимост от един национален преклузивен срок от три години.

40 Наистина, вярно е, че в Решението Emmott, цитирано по-горе, точка 23, Съдът е присъдил, че до правилното транспониране на една директива, държавата-членка, нарушител, не може да прави възражение за закъснението на един съдебен иск, предявен срещу нея от частно лице за защита на правата, които му признават разпоредбите на една директива и че един срок за обжалване по вътрешното право може да започне да тече едва от този момент.

41 Все пак, както го потвърждава Решението Johnson, цитирано по-горе, точка 26 от Решението Steenhorst-Neerings, цитирано по-горе, следва, че разрешението дадено в Решението Emmott е било оправдано от обстоятелствата присъщи на този случай, при които преклузивният срок е водел до пълно лишаване на ищцата в основното производство от възможността да предяви правото си на равно третиране въз основа на една директива на Общността (вж. също Решения Naahr Petroleum, цитирано по-горе, точка 52, и от 17 юли 1997 г., Техасо и Olieselskabet Danmark, C-114/95 и C-115/95, Recueil, стр. I-4263, точка 48).

42 Така Съдът е постановил, в Решението Fantask и др., цитирано по-горе, че правото на Общността не забранява на една държава-членка, която не е транспонирала правилно Директива 69/335/ЕИО на Съвета от 17 юли 1969 г. относно непреките данъци, с които се облагат групиранията на капитали (O V L 249, стр. 25), да постави исковете за възстановяване на таксите събрани в нарушение на тази директива в зависимост от един национален давностен срок от пет години, който започва да тече от датата на изискуемостта на тези такси.

43 В случая, от преписката и от доводите, представени по време на устната процедура, не се установява, поведението на италианските органи, в съчетание със съществуването на спорния срок да е довело, както по делото Emmott, до пълно лишаване на дружеството ищец от възможността да защити правата си пред националните юрисдикции.

44 Освен това, от практиката на Съда следва (Решения, цитирани по-горе Naahr Petroleum, точка 53, и Техасо и Olieselskabet Danmark, точка 49), че разрешението възприето в Решението Emmott, цитирано по-горе, не е приложимо по отношение на исканията за възстановяване на суми, които не се основават на прякото действие на дадена директива. Но дори да е трябвало Съдът да се произнесе, в Решението Argile I относно приложното поле на Директива 87/53, от преписката следва, че несъвместимостта на спорните такси с правото на Общността не следва от един недостатък при прилагането или от неправилно транспониране на тази директива, а от нарушаването на разпоредбите на Договора или на други пряко приложими актове на Общността.

45 Следва, при това положение, да се отговори на третия и на четвъртия въпрос, че при условия, като тези по главното производство, правото на Общността не забранява на една държава-членка да постави в зависимост от един национален преклузивен срок исковете за възстановяване на облаганя събрани в нарушение на разпоредби на Общността, дори ако тази държава-членка все още не е променила националните си норми, за да ги направи съвместими с тези разпоредби.

По съдебните разноски

46 Разходите, направени от италианското и френското правителство, както и на правителството Обединеното кралство, както и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не могат да бъдат предмет на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе относно разноските.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася се по въпросите, отправени от Giudice conciliatore di Milano, с Определение от 25 юни 1996 г., реши:

1. Правото на Общността не е пречка за прилагането на една национална разпоредба целяща да замени, за всички искове за връщане на суми в сферата на митниците, с един специален преклузивен срок, от пет, а после от три години, обикновения давностен срок от десет години, предвиден за иска за връщане на недължимо платеното, след като този преклузивен срок, който е аналогичен на този, предвиден вече за различните облагания, се прилага по един и същи начин по отношение на исковете за възстановяване на суми, които се основават на правото на Общността и на тези, които се основават на вътрешното право.

2. При обстоятелства такива, като тези по главното производство, правото на Общността не забранява на една държава-членка да постави в зависимост от един национален преклузивен срок исковете за възстановяване на облагания, събрани в нарушение на разпоредби на Общността, дори ако тази държава-членка все още не е променила националните си норми, за да ги направи съвместими с тези разпоредби.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 ноември 1998 година.

Подписи